

Een generalist met daktuinen en boomverzorging als moneymaker en visitekaartje

Willem Douma (59 jaar): 'Gevarieerdheid geeft mij voldoening'

Het is een goede gewoonte dat de CEO die in dit blad geïnterviewd wordt, de interviewlocatie mag bepalen. Willem Douma van het oerfriesse bedrijf Frisia Bergum laat me niet iets zien in Friesland, maar inviteert vakblad Stad + Groen op een Amsterdamse daktuin.

Auteur: Hein van Iersel

Het is eigenlijk nog donker als ik 's ochtends mijn opwachting maak bij het Urban Studios-project: hartje Amsterdam en net om de hoek bij het Waterlooplein. Het verkeer zit een keertje mee en ik ben bijna een uur te vroeg; ga er daarom vanuit dat gesprekspartner Willem Douma er nog wel niet zal zijn. Fout gedacht: Douma en zijn uitvoerder voor de daktuinen Lolke de Boer komen al aanlopen en zijn dus nog een uurtje eerder dan ik uit hun bedjes gekropen.

Voor een provinciaal als ik is het Urban Studios-project redelijk sensationeel: grote appartementen naar een ontwerp van Wiel Arets, die volgens de website helemaal woonklaar worden opgeleverd, dus inclusief stofzuiger die al in de kast klaarstaat. Dat mag dan ook wat kosten. Volgens Douma begint de prijs zo'n beetje bij 6,5 ton, maar loopt die door naar tweeënhalve miljoen. Lolke de Boer met een brede smile: 'Daar kun je in Friesland een hele straat voor kopen.'

Het project in Amsterdam kent geen echte tuinarchitect, maar wordt op dit aspect aangestuurd door de bouwkundige architect Wiel Arets. Willem Douma en zijn collega Lolke de Boer zijn betrokken bij het Urban Studios-project vanwege de daktuinen. Concreet gaat het dan om een binnentuin die tussen de beide woonblokken in ligt en boven op de eigen parkeergarage van het project. Daarnaast hebben de penthouses op de bovenste verdieping allemaal een eigen tuin op het dak. Het project doet zijn naam eer aan. Strak, alles is strak, megastrak zelfs. Gelikte Italiaanse designkeukens, witte gietvloeren en grote raampartijen. Dat geldt ook voor de tuin. Grote natuursteentegels die op dokken zijn gelegd met daarop een verhoogde border met wit gecoate stalen keerplanken. Als beplanting is heel verrassend gekozen voor Berberis. Geen gezellig bloeiend plantje, maar een stekelstruik die gecombineerd wordt met Japanse esdoorn.

Daktuin

Frisia Bergum is nog niet zo lang betrokken bij de aanleg van daktuinen; op dit moment ongeveer zo'n vijf tot zes jaar. Daarvoor werden natuurlijk ook wel eens daktuinen aangelegd, maar was dat geen kernactiviteit. Nadat Frisia partner werd in het Optigroen-concept werd dit met meer voortvarendheid opgepakt. Willem Douma legt mij in de lobby van het Urban Studios-project meteen al uit hoe belangrijk de samenwerking met Optigroen is. Oneerbiedig gesproken is Optigroen niet meer dan een catalogus van zaken die nodig zijn om een daktuin te realiseren, maar daktuinen verschillen in zoverre van ander groen, dat dit

soort projecten veel kennisintensiever zijn en dat het vooral belangrijk is om de voorschrijvende architect op sleeptouw te nemen en mogelijkheden aan te reiken. Douma: 'Architecten zijn hongerig naar kennis over daktuinen.' Acquisitie in de daktuinenwereld bestaat daarom ook vooral uit het organiseren en bijwonen van kennisseminars waarvoor architecten worden uitgenodigd. Frisia doet dit gedeeltelijk zelf, maar ook in samenspraak met Optigroen.

Spullen

Ook in de organisatie vormen de daktuinen een apart chapter. Lolke de Boer heeft een club van ongeveer vijf mensen onder zich die daktuinen bouwen. Als we in de lobby van het appartementencomplex een stylist van de architect tegenkomen, vraagt die meteen aan Lolke de Boer of hij toch echt vandaag een prijs kan maken

voor 'die spullen'. Later blijkt dat 'die spullen' gewoon planten zijn. De Boer kan er niet mee zitten. Hij lacht een keer verlegen en zegt dat het voor elkaar komt en de stylist is weer gevlogen. Later, aan een bak koffie, vertelt De Boer dat hij daar wel aan moest wennen. Je werkt als groene professional in een bouwkundige omgeving en je moet leren elkaars taal te spreken. Op hetzelfde moment is dat volgens De Boer ook een kans. Als er vertrouwen over en weer is dat zaken goed geregeld worden, genereert dat weer meerwerk en zelfs ook nieuwe projecten.

Willem Douma lijkt dat op een iets hoger level ook goed door te hebben. De laatste nieuwe collega van zijn ongeveer honderd mensen grote bedrijf is een bouwkundig ingenieur, juist om de kenniskloof tussen groene mensen en de bouwkundige wereld te overbruggen.

De binnentuin van Urban Studios in ochtendlicht, de muur op de achtergrond is heel opvallend van glazen leien.

Piepklein

Met vijf man op de aanleg en het onderhoud van daktuinen is het bedrijfsonderdeel 'daktuinen' klein vergeleken met de rest van het bedrijf. De grootste tak van sport binnen Frisia is een wat minder sensationeel onderdeel van de groene wereld: groot groen. Daar zijn ongeveer veertig van de honderd mensen mee bezig. Andere onderdelen van Frisia zijn, naast daktuinen en groot groen, ook hydrocultuur, aanleg en onderhoud van zakelijke en particuliere tuinen en als laatste boomverzorging.

Het verhaal van boomverzorging is eigenlijk hetzelfde als dat van de daktuinen. Frisia wil graag in meerdere onderdelen van het groene werkveld actief zijn, maar beseft dat dit alleen mogelijk is wanneer je kennis van buiten haalt. Bij daktuinen gaat dat via Optigroen en bij boomverzorging via het franchiseconcept van Pius Floris Boomverzorging.

Willem Douma: 'Gevarieerdheid geeft mij voldoening.' De logische vraag voor mij als interviewer is dan ook meteen: 'Hebben we nog meer te verwachten?' Het blijft geruime tijd stil en je ziet Douma twijfelen of hij de plannen die hij ongetwijfeld heeft, de wereld in zal slingeren. De slinger blijft echter op nee steken. Het is duidelijk. We kunnen binnenkort iets nieuws van Frisia verwachten, maar wat precies blijft nog even geheim. Een van de dingen waar Douma binnenkort wel mee aan de slag gaat is, is de bouw van helofytenfilters.

Te introvert

We zitten in een Amsterdams koffiehuis waar helemaal in Amsterdamse stijl iedereen en alles met elkaar praat. De Boer en Douma bekijken dat van een afstandje en concluderen, bijna in koor: 'Wij Friezen zijn te introvert.'

Ik probeer in te schatten wat voor ondernemer Douma is. Hij heeft in ieder geval geen last van Amsterdamse bravoure. Eerst schreeuwen en dan maar hopen dat je het waar kunt maken. Douma is meer het type dat op een wat introverte manier met het bouwen van zijn organisatie bezig is. Zijn laatste aanwinst is, als gezegd, een bouwkundig ingenieur die het werk van de twee calculators moet vergemakkelijken. Douma: 'Door deze twee mensen te ontlasten, hoop ik dat er wat meer tijd en gelegenheid voor is dat deze calculators naar projecten kunnen gaan, wat ook weer nieuwe opdrachten op zou moeten leveren.' Naast de calculators heeft Douma ook nog twee acquisiteurs die nieuwe projecten moeten binnenhalen, maar die ook zaken als pr, marketing en de website regelen.

Onder die staffuncties is de organisatie opgebouwd, die bestaat uit een aantal teams per activiteit: ongeveer veertig man op groot groen, vijftien op boomverzorging, zeven op particuliere tuinen, een op hydrocultuur en ten slotte vijf tot zes op daktuinen. Daarnaast werkt Frisia natuurlijk met een flexibele schil.

Eeuwenoud

Frisia zit nog niet lang in daktuinen. Dat wil niet zeggen dat het bedrijf niet oud is. Eigenlijk is

het bedrijf zelfs stokoud. Al aan het eind van de zeventiende eeuw was er een Freerk Bosgraaf actief als hovenier en boomkweker. Bergum was door een aantal kloosters al bekend als een centrum van de boomteelt, maar toen de kloosters er in het protestant wordende Friesland mee stopten, sprongen particuliere bedrijven in dat gat in de markt. In de negentiende eeuw veranderde de naam Bosgraaf in Bosgra en werd het bedrijf van Okke Bosgra na wat familiestrubbelingen verdeeld in een aantal aparte bedrijven. Een van die bedrijven was de Iephof, een kwekerij die pas recent is opgehouden te bestaan. Frisia Bergum was een van de andere bedrijven. Willem Douma is in 1976 bij het bedrijf gekomen en kreeg van de toenmalige eigenaar Hoogerland de uitdaging om de hovenierstak verder uit te bouwen. Toen Douma zelf de aandelen overnam was het met die boomkwekerijactiviteiten gauw gedaan en ging het bedrijf verder als hoveniersbedrijf. Zo lang is dat overigens nog niet geleden. Lolke de Boer is nu 43 jaar en is nog bij het bedrijf gekomen als boomkweker.

Groenservice

Frisia Bergum bestaat, naast Frisia Bergum zelf, ook uit twee dochterbedrijven: in Groningen en Assen. Groen Service Noord is een groenvoorzienier die actief is in Groningen en Drenthe op het brede vlak van groot groen, maar neemt meteen ook alle specialismen van Frisia Bergum mee. Frisia Bergum is door haar specialismen in bijvoorbeeld daktuinen geografisch minder beperkt en werkt in principe in heel Nederland.

Crisis

Hoe gaat het eigenlijk met zijn bedrijf en hoe ziet Douma de toekomst? Alles lijkt fantastisch te gaan. Douma knikt, maar zeker niet volmondig, ja: Zijn bedrijf heeft net zo goed als andere last van de crisis en zeker in groot groen is de spoe-ling dun en zijn de prijzen slecht. Daarom verwacht Douma in de komende periode zeker geen groei. Groei, mocht er die komen, moet dus in de komende periode uit de andere takken van sport komen. Boomverzorging bijvoorbeeld doet het nog steeds goed in de ogen van Douma en moet met de activiteiten op het gebied van daktuinen zorgen voor nieuw en vers werk.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4950

Binnentuin van boven bekeken.

Op het voormalig zwembadterrein 'De Telle' in Heerenveen heeft Woningcorporatie Woon-Friesland 85 appartementen gerealiseerd. Frisia Bergum heeft voor de bewoners van het 'Tellepark' een binnentuin aangelegd die bijdraagt aan de sociale cohesie.

Groenservice Noord heeft in de gemeente Tynaarlo de aankleding verzorgd voor de Waterwijk. Door toepassing van een uitgekende beplanting heeft de wijk een prachtige groene uitstraling verkregen en is de woonbeleving optimaal.

3FM Serious Request vond in 2013 plaats op het Zaailand in het centrum van Leeuwarden. Op het dak van de parkeergarage zijn diverse meerstammige zilversesdoorns in speciale boombunkers geplant door Pius Floris Boomverzorging in samenwerking met Van den Berk Boomkwekerijen. Er is een kunstmatige grondwaterstand boven het dak van de parkeergarage gerealiseerd.

Het Watermanagementcentrum Nederland (WMCN) in Lelystad is het centrum voor kennis en informatie over het Nederlandse watersysteem. In het WMCN werken de landelijke en regionale diensten van Rijkswaterstaat samen. Het daktuinsteam van Frisia Bergum heeft voor deze organisatie een daktuin inclusief patio mogen aanleggen.

In nauw overleg met de stadsecoloog is er een Optigroen Biodiversiteitsdak aangelegd op het dak van het Werkman College in de stad Groningen. De stadsecoloog is enthousiast over de vele soorten bijen, vliegen en vlinders die op het dak zijn waargenomen. Het beheer is er speciaal op gericht de biodiversiteit te bevorderen door onder andere gefaseerd te maaien.